

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
sediul Rîșcani

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
office Rîșcani

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova

MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATILOR
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL RÎȘCANI

tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

nr. dosarului : 3-1612/19
08 octombrie 2019

leșire Nr. 17621
" 08 " octombrie 2019

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, Vă expediază, pentru examinare sesizarea av.Petru Balan, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei din art. 68 alin. (2) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 „*în mod intenționat sau din neglijență acesta refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art. 56 și 57*”, formulată în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Liftmontaj” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

Anexă : copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 octombrie 2019, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate – 3 file;
sesizarea formulată de avocatul Petru Balan – 13 file;
copia cererii de chemare în judecată – 6 file;
copia demersului avocatului Petru Balan – 2 file.

Judecător

Violeta Chisilița

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 1779
" 11 " 10 2019

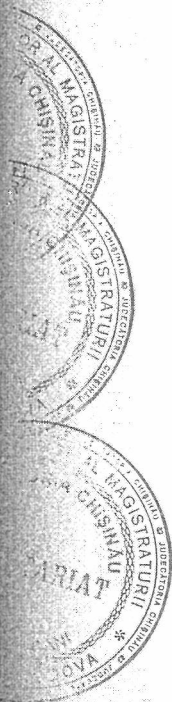
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din
Constituție

101

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/DenumireBalan..... 2. PrenumePetru.....

3. Funcția avocat BAA „MGS Legal Consulting”.....

4. AdresaRepublica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr. 202 et. 5

5. Tel./fax0696 77 007

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel. 10. Fax

11.....

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Sesizarea are drept obiectiv primordial de a examina în detaliu normele stabilite în art. 68 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 care prevede că: „Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, persoanelor menționate la art.20 alin.(2) lit.b) sau întreprinderilor amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență acestea refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art.56 și 57”.

Consider că prin sintagma „în mod intenționat sau din neglijență acestea refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art.56 și 57” din dispoziția art. 68 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 societății comerciale „Liftmontaj” SRL i-a fost încălcate următoarele drepturi fundamentale garantate prin următoarele texte constituționale:

Art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova care prevede că *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.*

Art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*

Art. 126, alin. (1) din Constituția Republicii Moldova care prevede că *economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietate privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă. De asemenea, potrivit alin. (2) al aceleiași norme constituționale statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.*

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

Prin dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 15 martie 2018 s-a dispus: a iniția investigația referitoare la semnele încălcării art. 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către întreprinderile participante în cadrul procedurii de achiziții nr. 17/03356 din 18.10.2017 organizate și desfășurate de IMSP Spitalul Clinic Republican; a desemna Macarevici Ecaterina - controlor superior de stat al Direcției Anticartel în calitate de raportor responsabil de investigație. La 15 martie 2018 a fost emis ordinul cu privire la efectuarea inspecției nr. 14 prin care s-a dispus: 1 efectuarea inspecției la sediul SRL „Liftmontaj”, precum și în orice alte încăperi, terenuri și/sau mijloace de transport aflate în posesia și sau proprietatea acesteia; 2. inspecția începe la 15.03.2018 și nu va depăși 10 zile lucrătoare; 3. SRL „Liftmontaj” are obligația să se supună inspecției, în conformitate cu art. 56 alin. (11) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Prin delegația de inspecție nr. 14 din 15 martie 2018, pentru efectuarea inspecției la SRL „Liftmontaj” au fost delegați: Chetrușca Vasile - controlor principal de stat, legitimația nr. 074; Ursache Tatiana - controlor principal de stat, legitimația nr. 026; Guidea Ion - controlor de stat, legitimația nr. 099; Carp Alexandru - controlor superior de stat, A42236216.

La data emiterii actelor sus-menționate -15 martie 2018, aproximativ pe la orele 10.00 la sediul SRL „Liftmontaj” s-au prezentat colaboratorii Consiliului Concurenței. Ei au prezentat copiiile actelor sus-menționate administratorului SRL „Liftmontaj” – dlui Canalî Dmitri, de naționalitate găgăuz și vorbitor de limbă găgăuză și rusă. Despre faptul că administratorul SRL „Liftmontaj” nu este vorbitor de limbă română, au fost anunțați colaboratorii Consiliului Concurenței care au fost prezenți la control. Cu toate acestea, în loc să asigure traducerea actelor respective și explicarea conținutului lor de către un interpret imparțial, colaboratorii Consiliului Concurenței au început să efectueze înregistrarea video a încăperilor SRL „Liftmontaj”. Înregistrarea video, a reprezentat, la caz, o metodă prin care s-a intimidat personalul SRL „Liftmontaj” și a administratorului acestuia, care, pe lângă faptul că nu înțelegea ce se întâmplă, care este conținutul real al actelor pe care i le prezentau colaboratorii Consiliului Concurenței, era și filmat în propriul oficiu fără a cunoaște dacă controlorii dispun sau nu de un astfel de drept.

În asemenea împrejurări, neînțelegând ce se întâmplă de fapt, necunoscând conținutul actelor prezentate de controlorii Consiliului Concurenței și neștiind procedura de control în astfel de situații, s-a solicitat prezența avocatului întreprinderii care a fost telefonat să se apropie, iar colaboratorii Consiliului Concurenței au fost rugați să aștepte pînă vine avocatul la sediu.

Colaboratorii Consiliului Concurenței au așteptat doar puțin timp și au considerat că societatea verificată refuză petrecerea inspecției și au întocmit un proces-verbal prin care ar fi constatat faptul refuzului de a se supune inspecției. Peste cca jumătate de oră de cînd a fost apelat (afît durează drumul din sectorul Centru al mun. Chișinău pînă în sectorul Ciocana al mun. Chișinău) avocatul a ajuns la sediul SRL „Liftmontaj”, dar colaboratorii Consiliului Concurenței nici nu au dorit să discute cu el pe motiv că ei deja au întocmit proces verbal de refuz de supunere inspecției și că misiunea lor s-a încheiat.

A doua zi, după vizita Consiliului Concurenței – 16 martie 2018, SRL „Liftmontaj” a remis pe e-mailul oficial al Consiliului Concurenței o scrisoare în care a explicat că nu s-a supus inspecției, dar că a fost lipsită de posibilitatea de a înțelege în limba pe care o cunoaște care este esența controlului și a actelor de control și că și-a dorit asigurarea dreptului la interpret și la apărare te

toată durata inspecției. La această scrisoare SRL „Liftmontaj” nu a recepționat nici un răspuns. Prin scrisoarea Consiliului Concurenței din 19.03.2018 o copie a procesului verbal de refuz de a se supune inspecției a fost remis SRL „Liftmontaj”.

Tot la 19 martie 2018, SRL „Liftmontaj” a recepționat scrisoarea Consiliului Concurenței nr. DA-06/169-636 prin care a fost informată despre faptul că: „În vederea examinării cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 15.03.2018, în temeiul art. 54 alin. (2) din Legea Concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Consiliul Concurenței solicită prezentarea cifrei totale de afaceri sau a Situațiilor Financiare (Raportul financiar) a „Liftmontaj” SRL pentru anul 2017. Informația respectivă urmează a fi furnizată pînă la 21.03.2018, orele 12:00 la sediul Consiliului Concurenței”.

Prin scrisoarea nr. 10/19 din 21 martie 2018 SRL „Liftmontaj” a anunțat Consiliul Concurenței despre faptul că situațiile financiare pentru anul 2017 erau în curs de pregătire și nu a fost încă pregătit și prezentat la Biroul Național de Statistică.

Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA -15 din 26 martie 2018, Plenul Consiliului Concurenței a decis:

„A constata încălcarea prevăzută la art. 68 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către întreprinderea „Liftmontaj” SRL prin refuzul de a se supune inspecției desfășurate în conformitate cu art. 56 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

A aplica întreprinderii „Liftmontaj” SRL, cu adresa juridică: mun. Chișinău, Meșterul Manole 6/2, o amendă pentru refuzul de a se supune inspecției efectuate în conformitate cu art. 56 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în mărime de 54 582,15 lei, ceea ce reprezintă 0,45 % din cifra totală de afaceri realizată în anul 2017, înmulțit cu factorul 1.

A obliga întreprinderea „Liftmontaj” SRL din data de 28 martie 2018 să acorde accesul la informațiile aflate în raport cu obiectul și scopul investigației.

A aplica din 28.03.2018, întreprinderii „Liftmontaj” SRL cu adresa juridică mun. Chișinău, Meșterul Manole 6/2, penalitate cu titlu cominatoriu în sumă de 1 661,55 lei, reprezentând 5% din cifra zilnică de afaceri medie realizată în anul 2017, pentru fiecare zi de neacordare a accesului la informațiile aflate în raport cu obiectul și scopul investigației.

Sumele prevăzute la pct. 2 și 4 se vor achita în bugetul de stat de către întreprinderea „Liftmontaj” SRL, cu mențiune: „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței”. O copie care confirmă plata va fi transmisă Consiliului Concurenței. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării”.

Copia Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA -15 din 26 martie 2018 împreună cu o copie a delegației nr. 19 din 26 martie 2018 a fost adusă la sediul SRL „Liftmontaj” de către un colaborator al Consiliului Concurenței.

100
4

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Dispoziția „în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență acestea refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art.56 și 57” din art. 68 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 o consider neconstituțională.

Aceste prevederi nu sînt previzibile și accesibile sub aspectul conținutului lor persoanelor fizice și persoanelor juridice, care în fond riscă să fie sancționate fără a înțelege din start, care este conduita neconformă pe care ar trebui să o evite pentru a nu fi sancționați de Consiliul Concurenței. Legea, în partea contestată, nu stabilește semnificația noțiunii și întinderea sintagmei „în mod intenționat sau din neglijență acestea refuză să se supună unei inspecții”, iar acest fapt face incertă stabilirea conținutului acestei sintagme. Semnificația acesteia este stabilită, în practică, printr-o interpretare subiectivă și discreționară a Consiliului Concurenței și, în caz de contestare - a instanței de judecată.

Dispoziția legală criticată are un caracter vag și exclude posibilitatea calificării corecte a faptei sancționate, fapt care generează decizii arbitrare ale Consiliului Concurenței.

În speță, consider că este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

La caz, articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Garanțiile acestui articol, în viziunea autorului sesizării, nu privesc numai procesul penal în sens strict, ci are o aplicație mai largă. Într-un dublu sens: pe de o parte, această garanție este aplicabilă ori de câte ori fapta imputabilă unei persoane are o conotație penală, indiferent de calificarea atribuită de legislația internă a fiecărui stat (astfel, ea este aplicabilă, de exemplu, unei proceduri privitoare la fraudă fiscală (*Heinrich v. Franța*, §64) sau în materie de sancțiuni administrative (*Lutz v. Austria*, §57)).

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (*Rohlena v. Cehia*, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 153; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 23 din Constituție.

Mai mult, Curtea Europeană a relevat în jurisprudența sa că infracțiunea și pedeapsa trebuie să fie prevăzute de lege. Expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i. e. aceasta trebuie să fie accesibilă și previzibilă (*Rohlena v. Cehia*, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 154; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării

107
8

acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (*Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 47). Totuși, Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă (*Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, § § 92, 93). Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele schimbătoare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Kokkinakis v. Greece*, 25 mai 1993, § 40). Pe de altă parte, utilizarea unor concepte și a unor criterii prea vagi în interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu cerințele clarității și previzibilității, în privința efectelor sale (*Lüvik v. Estonia*, 25 iunie 2009, § § 96–104).

La fel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a drepturilor Omului, orice restrângere/limitare a drepturilor civile trebuie să corespundă exigențelor regulii "triplului test" și anume limitarea: trebuie să fie prevăzută de lege; protejează un interes legitim; să fie necesară într-o societate democratică.

În opinia autorului sesizării, la caz, restrângerea drepturilor SRL „Liftmontaj” nu respectă condiția „să fie prevăzută de lege”, deoarece orice restrângere poate fi impusă doar printr-o lege organică, dispoziția căreia trebuie să fie accesibilă și clară, iar redactarea acesteia să nu permită o interpretare extensivă susceptibilă de abuzuri. Spre exemplu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că anumite dispoziții din legea internă a statului pârât nu îndeplinesc cerințele unei „legi” prin faptul că lipsește caracterul previzibil (hotărîrea din 4 mai 2000 pronunțată în *cauza Rotaru contra României*). De asemenea, Curtea a reamintit că o normă este redactată cu o suficientă previzibilitate numai atunci când aceasta are un caracter precis, în așa fel încât să permit oricărei persoane, care la nevoie poate la consultanță specializată, să își corecteze conduita (*cauza Amann împotriva Elveției*, hotărîre pronunțată la 16 februarie 2000). În Hotărîrea menționată a Curții s-a subliniat că expresia "prevăzut de lege" nu se referă numai la prevederile legii naționale, dar și la calitatea acesteia, care trebuie să fie compatibilă cu principiul supremației dreptului, principiu menționat expres în preambulul Convenției, astfel că, în cazuri unor restrângeri arbitrare, care cu toate că sunt prevăzute de legea națională, contravin principiul supremației dreptului, se va aplica stipulațiile Convenției.

În așa mod, consider că sintagma mai sus menționată din art. 68 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 contravine art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle în conjuncție cu art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova care prevede că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

La fel, aplicarea unor sancțiuni financiare societăților comerciale supuse oricăror forme de control de stat, urmează să se efectueze într-un mod transparent, nediscriminatoriu și clar. Aplicarea unor sancțiuni pentru fapte determinate în lege într-un mod „vag” lasă loc pentru o apreciere discreționară a activității agenților economici supuși inspecției concurențiale, fapt care are repercusiuni și în temeiul art. 126 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova care prevede că economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietate privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă. De asemenea, potrivit alin. (2) al aceleiași norme constituționale statul trebuie să asigure libertatea comerțului

și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.

Drept comparat.

Art. 25_2 din Legea Federației Ruse privind protecția concurenței din 2006 prevede expres faptul că în situația în care agentul economic refuză să admită reprezentanții organului antimonopol în încăperile sau pe teritoriul supus inspecției se întocmește un act corespunzător, fapt care constituie temei pentru sancționare (a se vedea: docs.cntd.ru/document/901989534).

Art. 50 din Legea Ucrainei privind protecția concurenței economice prevede că, constituie încălcări ale legislației în domeniul protecției concurenței crearea de impedimente colaboratorilor Comitetului Anticoncurențial sau subdiviziunilor lui în cadrul petrecerii investigațiilor, examinărilor, ridicărilor și aplicării sechestrului pe bunuri, acte și purtători de informații (a se vedea în: pravoved.in.ua/section-law/209-zuzek.html).

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

Declararea neconstitucională a sintagmei „în mod intenționat sau din neglijență acestea refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art.56 și 57” din art. 68 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

111
12

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

112 B

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNAȚURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Chisinau
Data 25 februarie 2019

ÎNCHEIERE

04 octombrie 2019

mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău sediul Rîşcani
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul
grefier

Violeta Chisiliţa
Victoria Pascaru

examinând în şedinţă publică problema ridicării excepţiei de neconstituţionalitate, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Societăţii cu Răspundere Limitată „Liftmontaj” împotriva Consiliului Concurenţei cu privire la contestarea actului administrativ

c o n s t a t ă

La 17 aprilie 2018, SRL „Liftmontaj” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenţei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acţiunii, reclamanul, SRL „Liftmontaj”, a indicat că, prin dispoziţia Plenului Consiliului Concurenţei nr. 11 din 15 martie 2018, s-a dispus a iniţia investigaţia referitoare la semnele încălcării art. 5 din Legea concurenţei nr. 183 din 11.07.2012, de către întreprinderile participante în cadrul procedurii de achiziţiei nr. 17/03356 din 18.10.2017, organizate şi desfăşurate de IMSP Spitalul Clinic Republican. La 15 martie 2018, a fost emis ordinul cu privire la efectuarea inspecţiei nr. 14 prin care s-a dispus efectuarea inspecţiei la sediul SRL „Liftmontaj”, precum şi în orice alte încăperi, terenuri şi/sau mijloace de transport aflate în posesia şi sau proprietatea acesteia. Inspecţia a început la 15 martie 2018, societatea avînd obligaţia să se supună inspecţiei, în conformitate cu art. 56 alin. (11) din Legea concurenţei nr. 18.3 din 11.07.2012. La 15 martie 2018, aproximativ pe la orele 10.00, la sediul s-au prezentat colaboratorii Consiliului Concurenţei. Au fost prezentate copiile actelor administratorului, dlui Canalî Dmitri, de naţionalitate găgăuz şi vorbitor de limbă găgăuză şi rusă. Despre faptul că administratorul nu este vorbitor de limbă română, au fost anunţaţi colaboratorii pârâtului care au fost prezenţi la control. Cu toate acestea, în loc să asigure traducerea actelor respective şi explicarea conţinutului lor de către un interpret imparţial, colaboratorii Consiliului Concurenţei, au început să efectueze înregistrarea video a încăperilor. Înregistrarea video, a reprezentat, la caz, o metodă de intimidare a personalului societăţii şi a administratorului, care, pe lingă faptul că nu înţelegea ce se întîmplă, care este conţinutul real al actelor prezentate de colaboratorii pârâtului, era şi filmat în propriul oficiu fără a cunoaşte dacă controlorii dispun sau nu de un astfel de drept.

Reclamantul a mai menţionat că, la insistenţa controlorilor traducerea comunicărilor a fost asigurată de un inginer al societăţii, care nu este interpret certificat şi nu are competenţe de a traduce şi explica actele oficiale. În asemenea împrejurări, neînţelegând ce se întîmplă de fapt, necunoscând conţinutul actelor prezentate de controlorii pârâtului şi neştiind procedura de control în astfel de situaţii, a solicitat prezenţa avocatului întreprinderii care a fost telefonat să se apropie, iar colaboratorii Consiliului Concurenţei au fost rugaţi să aştepte pînă vine avocatul la sediu. Colaboratorii pârâtului au aşteptat doar puţin timp şi au considerat că refuză petrecerea inspecţiei şi au întocmit un proces-verbal, prin care ar fi constatat faptul refuzului de a se supune inspecţiei. Peste circa jumătate de oră de cînd a fost apelat, avocatul a ajuns la sediul societăţii, dar colaboratorii Consiliului Concurenţei nici nu au dorit să discute cu el, pe motiv că ei deja au întocmit proces-verbal de refuz de supunere inspecţiei şi că misiunea lor s-a încheiat. A doua zi, după vizita Consiliului Concurenţei, la 16 martie 2018, societatea a remis pe e-mailul oficial al pârâtului o scrisoare în care a explicat că nu s-a supus inspecţiei, dar că a fost lipsită de posibilitatea de a înţelege în limba pe care o cunoaşte care este esenţa controlului şi a actelor de control şi că şi-a dorit asigurarea dreptului la interpret şi la apărare te toată durata inspecţiei. La această scrisoare nu a recepţionat nici un răspuns. Prin scrisoarea Consiliului Concurenţei din 19 martie 2018, o copie a procesului-verbal de refuz de a se supune inspecţiei a fost remis societăţii. Tot la 19 martie 2018, a recepţionat scrisoarea Consiliului Concurenţei nr. DA-06/169-636, prin care a fost informat despre faptul că, „In vederea examinării cazului iniţiat prin Dispoziţia Plenului Consiliului Concurenţei nr. 11 din 15 martie 2018, în temeiul art. 54 alin. (2) din Legea Concurenţei nr. 183 din 11 iulie 2012, Consiliul Concurenţei solicită prezentarea cifrei totale de afaceri sau a Situaţiilor Financiare a „Liftmontaj” SRL pentru anul 2017. Informaţia respectivă urma a fi furnizată pînă la 21 martie 2018, orele 12:00 la sediul Consiliului Concurenţei”. Prin scrisoarea nr. 10/19 din 21 martie 2018, Consiliul Concurenţei, a fost anunţat despre faptul că situaţiile financiare pentru anul 2017 erau în curs de pregătire şi nu au fost pregătite şi prezentate

la Biroul Național de Statistică. Copia Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA -15 din 26 martie 2018, împreună cu o copie a delegației nr. 19 din 26 martie 2018, a fost adusă la sediu de către un colaborator al pârâtului.

Reclamantul a comunicat că, nu a refuzat să se supună inspecției, doar că controlorii pârâtului au fost rugați să aștepte până când se va prezenta avocatul societății controlate. Deși au fost rugați să aștepte până vine avocatul companiei inspectate la fața locului, în realitate, colaboratorii pârâtului au așteptat numai 20 de minute, după care au început să scrie procesul-verbal de nesupunere. Iar atunci când avocatul a venit la fața locului, colaboratorii perfectase deja procesul-verbal de nesupunere inspecției și au refuzat să continue inspectarea, au părăsit sediul companiei reclamante cu mențiunea că misiunea lor pentru acea zi s-a încheiat. Prin acest fapt, colaboratorii pârâtului au confundat două concepte care nu se exclud, dreptul de a fi asistat de un apărător în tot cursul inspecției, care este un element al dreptului la apărare și care include în sine posibilitatea de a solicita un avocat și obligațiunea controlorului de a aștepta până vine avocatul. O paralelă cu o altă acțiune intruzivă care poate implica prezența avocatului, este percheziția, deși este chiar mult mai gravă, legea instituie obligațiunea reprezentantului autorității de a aștepta avocatul pe un termen de până la 2 ore, astfel controlorul Consiliului Concurenței este obligat să aștepte sosirea avocatului un termen rezonabil de timp, luându-se în considerație faptul că, solicitarea este inopinată, iar avocatul poate fi antrenat în altă activitate care necesită să fie întreruptă și este necesar un interval rezonabil de timp pentru ca avocatul să ajungă la fața locului.

Consideră reclamantul că, Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA -15 din 26 martie 2018, a fost emisă cu încălcarea dreptului său de a fi asistat de un interpret în cursul inspecției și de a-i fi aduse la cunoștință și explicate actele, drepturile și obligațiile de către un traducător în limba pe care o posedă. Astfel, a fost sancționat în baza unei legi care este vagă și neclară, iar Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA - 15 din 26 martie 2018, este formulată extrem de vag și poartă un caracter formal. Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA -15 din 26 martie 2018, a avut loc o restrângere a drepturilor sale de a se apăra în cursul unei inspecții și de a fi asistat de avocat și dreptul de a-i fi traduse și explicate prin interpret actele din cursul inspecției. Restriângerea acestor drepturi prin adoptarea sancțiunii contestate nu putea să fie efectuată decât după ascultarea reclamantului, cu examinarea obiectivă a tuturor circumstanțelor și probelor cazului, dar nu într-o manieră arbitrară și formală.

Cere reclamantul, anularea, ca ilegală, a Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA -15 din 26 martie 2018 privind aplicarea amenzii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 20 martie 2018, cauza a fost primită spre examinare. (f.d.32-33)

Prin încheierea Președintelui Judecătoriei Chișinău din 01 aprilie 2019, cauza a fost redistribuită pentru examinare după competență. (f.d.132-133)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 03 mai 2019, cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată intentată de SRL „Liftmontaj” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ, a fost primită în procedură spre examinare. (f.d.135-136)

Pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul SRL „Liftmontaj”, avocatul Petru Balan, a formulat cererea privind sesizarea Curții Constituționale, solicitând verificarea constituționalității sintagmei din art. 68 alin. (2) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 „*în mod intenționat sau din neglijență acesta refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art. 56 și 57*”.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului, SRL „Liftmontaj”, avocatul Petru Balan, a susținut cererea formulată și a solicitat sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării normelor invocate.

Reprezentantul pârâtului, Consiliul Concurenței, Cristina Melin, în ședința de judecată lăsat soluționarea cererii la discreția instanței de judecată.

Audiind participanții la proces, examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată concluzionează, că cererea este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Alin. (2) și (3) din același articol statuiază că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau

asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile.

Verificînd exigențele impuse prin prevederile art. 12¹ CPC și hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța constată că acestea sunt întrunite pe deplin.

Astfel, cererea a fost depusă de reprezentantul reclamantului, obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Din considerentele menționate, în conformitate cu art. 195, 230 Cod administrativ art. 269-270, art. art. 12¹ CPC, instanța de judecată

d i s p u n e

Se admite cererea avocatului Petru Balan, de ridicare a excepției de neconstituționalitate la sintagma din art. 68 alin. (2) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 „în mod intenționat sau din neglijență acesta refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art. 56 și 57”, formulată în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Liftmontaj” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de avocatul Petru Balan, se remite Curții Constituționale pentru examinare.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul cauzei.

Președintele ședinței,

Judecătorul

/semnătura /

Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița

